

Gemeente Tubbergen
T.a.v. College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 30
7650AA Tubbergen

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Stand van zaken treinverbinding Twente - Schiphol	3778484		16 juli 2024

Geacht college,

Namens wethouder Steen als regionaal trekker Mobiliteit Twente en als gastheergemeente van de Bestuursvereenkomst Mobiliteit Twente willen wij u graag op de hoogte brengen over de stand van zaken 'lobby voor het behoud van een rechtstreekse treinverbinding naar Amsterdam-Zuid/Schiphol'.

Begin dit jaar heeft de NS in haar voorgenomen Dienstregeling 2025 aangegeven om met ingang van dienstregeling 2025 de rechtstreekse Intercity-verbinding Enschede-Schiphol 'tijdelijk' te schrappen. Dit als gevolg van problemen op de HSL-lijn in het westen van Nederland en de uitwerking daarvan op de gehele dienstregeling NS. Vanuit verscheidene Twentse gemeenten, Provinciale Staten van Overijssel en door inwoners van onze regio is aangedrongen op het terugdraaien van deze maatregel. Dit signaal is ook op 19 maart 2024 vanuit de OV- en Sportafel Oost-Nederland aan de NS overgebracht met het indienen van een zienswijze op de voorgenomen Dienstregeling 2025.

Reactie NS

Op 8 mei 2024 heeft NS heeft de reactie gestuurd op de zienswijzen die zijn binnengekomen op de voorgenomen dienstregeling voor 2025. Uit de reactie van de NS blijkt dat de NS vasthoudt aan het voornemen. NS schrijft: *'NS vindt het – net als u – erg vervelend dat een deel van de reizigers tussen Oost-Nederland en Schiphol voorlopig hun rechtstreekse trein kwijtraakt. Het alternatief zou echter zijn om reizigers tussen Schiphol en Zwolle-Leeuwarden/Groningen een extra overstap te geven in Almere. De consequentie daarvan zou zijn veel van deze reizigers een half uur extra onderweg zouden zijn. Dat vonden we onacceptabel. Met de gekozen maatregel krijgen reizigers tussen Oost-Nederland en Schiphol een goede overstap in Amersfoort en geen extra reistijd. Daarnaast kunnen reizigers in 2025 tweemaal per uur – nu: eenmaal per uur – zonder overstap naar Utrecht en Den Haag. De rechtstreekse verbinding tussen de Twentse steden, Deventer, Apeldoorn en Schiphol blijft op tafel. Zodra het kan, zullen we deze herstellen. Uiteraard blijven we graag met u in gesprek over de benodigde stappen om de rechtstreekse verbinding te herstellen.'*

Ook houdt de NS vast aan de eerdere planning voor de uitrol van nieuwe Intercity's (ICNG) over het land, die eveneens nadelig uitpakt voor Oost-Nederland. NS schrijft hierover: *'Qua instroomvolgorde wordt ICNG in de basis eerst ingezet op Breda - Amsterdam - Amersfoort / Lelystad, dan op de verbinding naar Eindhoven en daarna op de verbinding naar het Noorden en het Oosten. Zoals u ongetwijfeld ook heeft meegekregen is door de problematiek op de HSL en de vertraagde instroom van ICNG ook de rechtstreekse verbinding tussen Noord-Nederland (incl. Zwolle) en Rotterdam tijdelijk verbroken. Ook deze verbinding willen stakeholders terug en ook NS wil deze zo snel als mogelijk herstellen. Bovendien is ICNG randvoorwaardelijk om Noord-Nederland via de Hanzelijn snel te verbinden met de Randstad. De komende tijd werkt NS hard een*

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

de uiterst complexe puzzel voor de nabije toekomst. Hierover blijven wij in de komende maanden graag met u in gesprek.'

Acties

In verscheidene Twentse gemeenten en in Provinciale Staten van Overijssel zijn moties aangenomen ter behoud van de rechtstreekse treinverbinding Enschede-Schiphol. In de moties wordt opgeroepen 'een krachtige lobby te starten richting de NS en de landelijke politiek met als insteek het behoud van de rechtstreekse treinverbinding Enschede-Schiphol Airport en hierin gezamenlijk op te trekken met Overijsselse gemeenten.'

Conform de moties hebben zowel ambtelijk als bestuurlijk verscheidene contacten plaatsgevonden met NS, het ministerie van I&W en de Tweede Kamer. Zo is op 15 februari een brief namens Twente Board en de Twentse wethouders mobiliteit gestuurd aan de NS (zie bijlage). Via de lobby naar Den Haag is de kwestie in maart meerdere keren aanhangig gemaakt, onder andere door het stellen van Kamervragen (CDA, CU), bespreking bij het Tweede Kamerdebat Spoor en de aanname van een motie (CDA). Staatssecretaris Heijnen (I&W) zegde toe NS nogmaals te vragen te kijken naar alternatieven. Uit de reactie van NS van 8 mei 2024 (zie hierboven) bleek dat NS geen mogelijkheden ziet de rechtstreekse IC-verbinding in de dienstregeling van 2025 te herstellen.

Op 16 mei 2024 hebben de Twentse gemeenten (wethouder Steen), Twente Board (bestuurslid Pluimers) en de provincie Overijssel (gedeputeerde Dadema) een bestuurlijk overleg gevoerd met de directie van NS-Regio Noord-Oost (regiodirecteur Haverkamp). Tijdens het gesprek is door ons nogmaals toegelicht waarom deze overstap problematisch is voor de reizigers van en naar Twente en de bereikbaarheid van de regio dan de reactie van de NS leek te veronderstellen. Wij hebben er weer op aangedrongen alternatieven te onderzoeken voor het voornemen ten aanzien van de IC-verbinding Enschede-Schiphol en de uitrol van nieuw ICNG-materieel (Intercity Nieuwe Generatie). NS heeft in het gesprek aangegeven dat alle alternatieven zorgvuldig zijn verkend, en heeft gewezen op het verband met de problematiek op de HSL, waardoor er voor de rest van het land minder Intercity-materieel beschikbaar is. NS kon geen uitspraken doen over de te verwachten duur van de werkzaamheden op de HSL en verwees hiervoor naar ProRail. Wethouder Steen heeft in mei 2024 bij een werkbezoek aan het HSL-traject bij ProRail aangedrongen op een snelle afronding van de werkzaamheden op de HSL en ook hier de impact van de problematiek voor Twente toegelicht. Ten aanzien van de planning van de werkzaamheden kon ProRail echter helaas nog geen nadere helderheid verschaffen. Wel werd de urgentie er van goed gevoeld

Ten slotte heeft gedeputeerde Dadema de zaak aanhangig gemaakt bij de NS-directie tijdens een bestuurlijk overleg op 27 mei 2024 met de president-directeur van NS, Wouter Koolmees, en overige leden van de Raad van Bestuur van NS.

Naast de vele gesprekken die er zijn gevoerd hebben wij ook gebruik gemaakt van social media en de pers om aandacht te vragen voor de problematiek.

Vervolgstappen

Bij al onze contacten met NS, is gebleken dat ook zij grote waarde hecht aan de bereikbaarheid van alle regio's in het land, zoals ook wordt benadrukt in het rapport 'Elke regio telt'. De provincie Overijssel en regio Twente hebben NS nogmaals gevraagd alle mogelijkheden te onderzoeken om de IC-verbinding Enschede-Schiphol zo snel mogelijk te herstellen. Op langere termijn kan hierbij ook gekeken worden naar het traject Zwolle-Twente, dat overigens op dit moment geen deel uitmaakt van de landelijke NS-concessie van NS. Met NS is afgesproken in het najaar een vervolgesprek te hebben over de ambities ten aanzien van de treinverbindingen tussen de Randstad en Twente.

Tot slot

Het is duidelijk dat wij teleurgesteld zijn over het uitblijven van enig perspectief op een snelle terugkeer van de rechtstreekse IC-verbinding Enschede-Schiphol in de dienstregeling van NS. Sinds het voornemen van NS bekend werd gemaakt, hebben wij op verscheidene momenten en bij

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074

Bladnummer

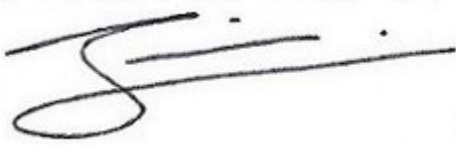
3

Zaaknummer Uw kenmerk

3778484

meerdere gelegenheden onze teleurstelling hierover uitgesproken. Dat zullen wij blijven doen. In al onze contacten zullen wij, samen met onze partners, blijven aandringen op een nieuw onderzoek naar mogelijke alternatieven voor deze verbinding en uiteraard voor een goede en snelle bereikbaarheid van Twente in brede zin.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G Schelberg

Bijlagen: 1

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Raadsbrief - Svz treinverbinding Twente - Schiphol	3778484		\$datumond\$

Geachte leden van de raad,

Op 14 februari jl. heeft uw raad een motie aangenomen met als titel "Voor een bereikbaar Twente, tegen verschraling". Aanleiding was het voornemen van de NS om met ingang van de dienstregeling 2025 de rechtstreekse Intercity-verbinding Enschede-Schiphol 'tijdelijk' te schrappen. U "spreekt als gemeenteraad uit dat de voorgenoemde wijziging zeer onwenselijk is en u sluit zich aan bij de Twentse oproep naar de NS en het ministerie voor het behouden van de rechtstreekse trein richting Schiphol".

Vanuit de verantwoordelijkheid van wethouder Steen als regionaal trekker Mobiliteit Twente en de gemeente Hengelo als gastheergemeente van de Bestuursovereenkomst Mobiliteit Twente heeft ons college deze week een brief gestuurd aan de overige Twentse colleges, over de stand van zaken van deze lobby voor het behoud van een rechtstreekse treinverbinding naar Amsterdam-Zuid/Schiphol.

Deze brief bieden wij ook uw raad graag ter informatie aan (zie bijlage). Zoals u kunt lezen is de (bredere) lobby rond betere treinverbindingen tussen de randstad en Twente een voortdurend proces. Uw motie van februari is daarbij voor ons een blijvende ondersteuning.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,
\$handtekening\$
\$naam\$

Bijlage

- Brief college Hengelo aan colleges dertien overige Twentse colleges, met als bijlage:
 - o Brief Twente Board en Twentse portefeuillehouders Verkeer aan NS, februari 2024

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

NS groep NV
De heer W. Koolmees
Postbus 2025
3500 HA Utrecht

Enschede, 15 februari 2024

Geachte heer Koolmees,

Via deze brief spreken wij, de regio Twente, ons ongenoegen en zorg uit over het voorgenomen plan om de rechtstreekse treinverbinding Twente met Amsterdam Zuid/Schiphol Airport in 2025 te schrappen. Met klem verzoeken wij u om deze voorgestelde verslechtering van de dienstregeling niet door te voeren.

U bent van plan de directe intercityverbinding Twente – Amsterdam Zuid/Schiphol Airport te schrappen door alle treinen vanuit Twente naar Den Haag v.v. te leiden. Dit is alweer een grote verslechtering in de dienstregeling voor Twente naar de noordelijke Randstad en daarom voor ons niet acceptabel. Onze regio werkt aan robuuste, frequente en comfortabele treinverbindingen met regio's elders in het land, zeker met de bestemming Randstad. Immers alleen hoogwaardig openbaar vervoer kan een betrouwbaar alternatief zijn voor de auto. Daarbij geldt dat voor veel jongeren en studenten het OV het enige vervoersmiddel is en blijft wanneer ze hun carrière beginnen.

Daar waar voor veel treinverbindingen in Nederland wordt gewerkt aan hoogfrequente verbindingen en reistijdverkorting, is de reistijd tussen Twente en de Randstad al zeker 65 jaar niet noemenswaardig verbeterd en deels zelfs verslechterd. Als elke regio telt is het één voor één schrappen van rechtstreekse verbindingen niet acceptabel. Twente heeft eerder al de directe verbinding met Amsterdam Centraal verloren. Nu lijkt ook de mogelijkheid om Amsterdam via Amsterdam Zuid rechtstreeks te bereiken te verdwijnen. Door het schrappen van deze uursverbinding is Twente niet meer volwaardig opgenomen in uw IC-netwerk. De overstap in Amersfoort is te krap en daardoor te onbetrouwbaar, waardoor de reistijd voor mensen die per sé op een bepaald tijdstip moeten arriveren in veel gevallen de facto met een half uur toeneemt. In uw persuitingen geeft u aan trots te zijn op deze dienstregeling, u stelt regio's beter te verbinden. Door het schrappen van deze verbinding met Amsterdam is daar volgens ons geen sprake meer van. U zet regio's juist op afstand.

Het rapport Elke Regio Telt onderbouwt waarom er voor Twente ingezet moet worden op versterken, in plaats van versralen. Twente speelt als Hightech regio een belangrijke rol in de grote opgaven van Nederland. Daarom is Twente ook opgenomen in de Contourennotitie Nota Ruimte, om een aanzienlijk deel van de ruimtelijke ontwikkelingsopgave te laten landen. Het boeien en binden van talent: knappe koppen en gouden handen is daarmee topprioriteit van de regio, de provincie Overijssel en het Rijk. Het schrappen van een directe treinverbinding naar Amsterdam Zuid/Schiphol Airport staat daar haaks op. Het is een groot nadeel voor studenten (samenwerking Universiteit Twente

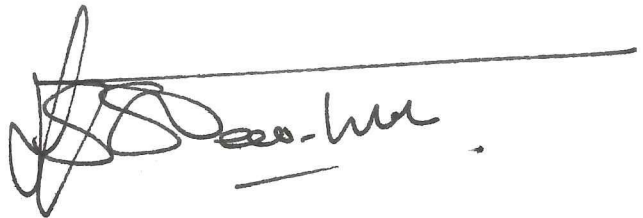
en VU Amsterdam), forensen die werken in de Amsterdamse regio, (zakelijke) reizigers met ofwel een vlucht vanaf Schiphol of een internationale treinverbinding vanaf Amsterdam-Zuid en natuurlijk voor bezoekers aan Amsterdam voor kunst, cultuur of gewoon een dagje uit. Dat geldt uiteraard ook omgekeerd. Ook de reiziger uit Duitsland die in Enschede overstapt naar Amsterdam is hier niet bij gebaat. Het doet geen recht aan onze bewoners en bezoekers en verslechtert de aantrekkelijkheid van Hightech regio Twente als vestigingsplaats. Volgens ons heeft u nu een afweging gemaakt gebaseerd op (huidige) reizigersaantallen op de gehele route en heeft u niet gekeken naar de belangen van de reizigers, de onderwijsinstellingen en bedrijven in Twente.

Tot slot geeft u aan dat het gaat om een tijdelijke maatregel. Door ervaringen in het verleden zijn wij daar niet gerust op, mede omdat u geen zicht biedt op de termijn en onder welke infrastructurele voorwaarden deze tijdelijke maatregel wordt teruggedraaid. Daarom vragen wij u om met een nieuw voorstel te komen, waarin u laat zien dat u echt alle regio's beter wilt verbinden. Daarover gaan wij natuurlijk graag met u in gesprek.

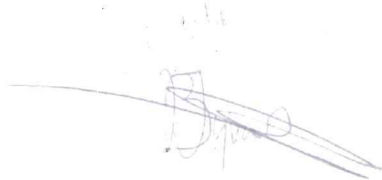
Hoogachtend,

Ank Bijleveld-Schouten
Voorzitter Twente Board

Wethouder Hanneke Steen
Namens de portefeuillehouders Verkeer
van de 14 Twentse gemeenten

Job Bijvank
Voorzitter Young Twente Board

Bijlagen:

- Statement gemeenteraad Enschede
- Motie gemeenteraad Hengelo
- Brief gemeenteraad Losser

Deze brief wordt tevens verstuurd aan: provincie Overijssel, ministerie Infrastructuur en Waterstaat, staatssecretaris Heijnen, minister Harbers, NS Nederland NoordOost, Tweede Kamer, ProRail, RTV Oost, Tubantia.